

Handläggare
Linn Ljunglöf
Telefon: 0850818122

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2021-09-23

Motion SD om språkrav i äldreomsorgen

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på en motion från Peter Wallmark, Sverigedemokraterna, om språkrav i äldreomsorgen.

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige förslår Peter Wallmark (SD) ett obligatoriskt språktest med språkrav enligt Socialstyrelsens rekommendationer vid nyanställning i äldreomsorgen. Han föreslår också ett språklyft för befintlig omsorgspersonal där behov finns.

Förvaltningen anser att språkrav för personal inom äldreomsorgen ska ställas inom rekryteringsförfarandet genom krav på en viss utbildningsnivå. Språkkunskapen bör således i första hand villkoras och testas för godkänt inom gällande utbildning. Förvaltningen anser att långsiktiga satsningar på ett språkstödande arbete inom äldreomsorgen bör fortgå liksom de språkstödande insatserna inom verksamheterna.

Bakgrund

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Peter Wallmark, Sverigedemokraterna, att språktester och ett språklyft införs i äldreomsorgen.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till ett antal instanser, bland annat Farsta stadsdelsnämnd, för yttrande senaste den 26 oktober.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg.

Remissen i sammanfattning

I motionen framhåller Peter Wallmark betydelsen av att alla som anställs inom äldreomsorgen har tillräcklig kunskap inom det

svenska språket. Han menar att det är avgörande för den enskildes trygghet och den allmänna patientsäkerheten.

För att förhindra bristande kunskaper i svenska språket inom äldreomsorgen föreslås att vid nyrekrytering av personal ska språktest för kunskaperna i svenska genomföras motsvarande den nivå som Socialstyrelsen rekommenderar för personal inom äldreomsorgen. Även personal som redan arbetar inom äldreomsorgen men som anser sig ha otillräckliga språkkunskaper i svenska föreslås få tillgång till ett språklyft på betald arbetstid.

Socialnämnden och utbildningsnämnden föreslås få ansvar för att planera genomförandet av förslagen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldre personer med behov av stöd och deras närstående ska vara trygga med att omsorgspersonalen har den kompetens som krävs för arbetsuppgifterna och att omsorgen är av god kvalitet. Det är viktigt att äldre personer blir bemötta med respekt av kunnig och kompetent personal för att de ska uppleva sin tillvaro som värdig och trygg. Förvaltningen delar därmed uppfattningen om betydelsen av tillräcklig kunskap inom det svenska språket för personal inom äldreomsorgen. Förvaltningen vill även lyfta att flerspråkighet är en viktig tillgång inom äldreomsorgen. De äldre som har insatser från äldreomsorgen utgör inte en homogen grupp utan består av män och kvinnor med olika kulturella bakgrunder och språk.

Förvaltningen anser att språkkrav för personal inom äldreomsorgen ska ställas inom rekryteringsförfarandet genom krav på en viss utbildningsnivå. Språkkunskapen bör således i första hand villkoras och testas för godkänt inom gällande utbildning. Socialstyrelsens allmänna råd (SOFDFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre innehåller rekommendationer gällande de grundläggande kunskaper som behövs för att arbeta som till exempel vårdbiträde eller undersköterska i socialtjänstens omsorg om äldre.

Förvaltningen anser att förmågan att tala och förstå svenska bör vara en förutsättning för att en elev ska kunna tillgodogöra sig en utbildning. Det är inte rimligt att elever ska kunna få godkända betyg eller en gymnasieexamen när de saknar förmåga att läsa, skriva och kommunicera på svenska. Förvaltningen menar att under förutsättning att Socialstyrelsens allmänna råd tillämpas kan ett införande av oberoende språktester vid anställning inom

äldreomsorgen riskera att underminera samhällets utbildningssystem.

Enligt forskning är språk en färskvara som måste underhållas för att inte gå förlorad. Språket bibehålls och utvecklas genom att man regelbundet talar, lyssnar, skriver och läser. Förvaltningen anser att långsiktiga satsningar på ett språkstödande arbete inom äldreomsorgen bör fortgå liksom de språkstödande insatserna inom verksamheterna. Förvaltningen vill även understryka vikten av fortsatta satsningar på utbildning till vårdbiträde och undersköterska där medarbetare har möjlighet att få undervisning i svenska parallellt med yrkesutbildningen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör

Jonas Wilhelmsson
Avdelningschef

Bilaga

Motion från Peter Wallmark (SD) om språkrav i äldreomsorgen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2021-09-01
Jonas Wilhelmsson, avdelningschef	2021-09-01